

İslamcılığın Bitmeyecek Bir Muhalefet Çizgisi Vardır

M. Fesih Kaya

Her ne kadar 28 Şubat, Müslümanların geleceğine yapılmış bir darbe gibi gözükse de sürecin İslami kimlik sahibi insanları daha sağlıklı bir düşünce üretimine ve özelleştirmeye götürdüğünü söylemek yanlış olmaz. 28 Şubat ve sonrasında Müslümanların kimlikleri üzerine uygulanan operasyon döneminden sonra İslami cemaat, grup ve birlikteliklerde temeli 28 Şubat öncesinde atılan tohumlar İslami kimlik olarak ortaya çıktı. Kültürden siyasete kadar uzanan, bireysel yaşantıdan kamusal görünürlüğe kadar genişleyen bu kültür doğal olarak kendi içindeki düşünceyi de etkiledi. Sistem ve rejim tartışmaları İslami cemaatler ve düşünürler arasında 1980 sonrası baş gösteren entelektüel birikim içinde ele alınmış ve bu konuyla ilgili ideali yakalama çabası bugüne kadar devam ettirilmiştir. Zaman içinde Müslümanların geçirdiği dönüşümü ben pozitif değerlendirmeye çalışıyorum. Zira Müslüman entelektüel birikim 28 Şubat olmasaydı da bir dönüşüm geçirecekti. 28 Şubat bu süreci sadece tetikledi ve kısalttı.

Türkiye'deki İslami hareket, pratikle buluşmadığı müddetçe sıkışmışlık sonucu patlak veren söylem ve eylemlerle daima karşılaşacaktır. Burada temel öncelik her üretilen düşüncenin pratik bir uzantısının hayata kazandırılması olmalıdır. Bu da Müslümanların kendi içlerinde oluşturdukları denetimli birlikteliklerle sağlanabilir. Sadece sistemi kabullenme veya sisteme karşıt olma açısından değil; İslamcı kimliğin bagajında taşıdığı bütün düşünce başlıkları için de bu yaklaşım geçerli olmalıdır.

Kanaatime göre tarihte İslamcılarının düştüğü en büyük handikap, mücadele verilirken mevcut iktidarı, modern karakterini sorgulamadan, devlet olmanın derinlikli soyutlamasını kavramadan tümüyle sahiplenmeleridir. Böyle durumlarda temelde var olan İslamcılık düşüncesinin felsefi ve ideolojik boyutuyla sosyal pratik sonuçları bir anda politika ve siyasete feda edilmiştir. AK Parti iktidarında her adımın politikleştirilmesi ve iktidar boyutunda değerlendirmeye tabi tutulması bağlamında negatif bir puandan bahsedebiliriz. Ancak İslamcı düşüncenin seyrine baktığımızda Türkiye çerçevesinde özgün düşünce üretimi devam etmektedir. Etkilenme ve pratiklerin değerlendirmesiyle ilgili dönüşüm küresel dönüşümden etkilenildiği kadardır. AK Parti iktidarının İslamcı pratikleri belki böylesi bir muhalif eylemliliği etki olarak azaltmıştır. Tekraren söylüyorum: Türkiye'deki İslamcı muhalif ruh ölmemiştir. Can çekişmemektedir. Sol yelpazenin sığ bakış açısı ve İslamcı gelişime açıkça tavır alan girişimlerin yakıştırmaları bizim istikametimize zarar veremez.

Türkiye bağlamında var olan modern bir iktidar kendi yapısı içinde dinden ve toplumdan uzaklaştığı ölçüde zulme yaklaşır ve adaletten uzaklaşır. Ancak AK Parti iktidarının 15 yıllık pratiği bize şunu gösterdi: Devlet ve iktidar kavramlarının felsefi ve politik restorasyonu mümkündür. İslam dünyasında uygulanan küresel projelere karşı bağımsız ve İslamcı bir söylem de üretilebilir. Bugün geline nokta Türkiye'nin bölgede siyasi bir aktör olarak kendini kabul ettirme mücadelesidir. Bu mücadelenin entelektüel boyutunun meşru çizgide kalması, atılan adımların, yapılan hamlelerin adalet ve hakkaniyet üzere icra edilmesi üzerine bir muhalefet kurgusu mümkündür. Ayrıca İslamcılığın ufkunda var olan Dar-ı İslam ve Dar-ı Selam kavramları bitmeyecek muhalefetin, kötülüğü ortadan kaldırarak yeryüzünü iyilikle

mamur hale getirmenin temel taşı hükmündedir. Bu anlamda Müslüman olarak hakkın ikame edilmesi, hayrın ortaya çıkarılması ile ilgili ahirette devşireceğimiz hayırların çoğaltılması temel vazifemiz olarak durmaktadır.

Tepeden tırnağa hiçbirimiz la-yüs'el kişilikler değiliz. İnsan olmamız hasebiyle hata yapabilme üzerine kurgulanmış bir hayatımız var. Doğruyu ve meşru olanı yakalama ve devam ettirme mecburiyeti de bu işi daha sıkı ve zor hale getirmekte. AK Parti iktidarında veya 2018 sonrasında olası siyasi gelişmelere paralel olarak her dava sahibi Müslüman kardeşim ideali yakalama uğrunda hayrın ortaya çıkması için kendisini vazifeli görmelidir. Muhalefet etmeyi ben, ideali yakalama çabası olarak görüyorum. Bozuk olan ve eksik olan sistemde varsa, iktidardaki Müslümanlarda varsa bu eksikliğin giderilmesi, bozuk olanın iyileştirilmesi bu ideali elde etme anlamında önemli bir geçiş süreci olacaktır.

Nerede olunursa olunsun yöneticileri ehil kılan onların adaletten ve hakkaniyetten ayrılmamaları ilkesidir. Doğruyu arama ve hayrın ortaya çıkartılması, yine hayır ilkesi çerçevesinde hayrın çoğaltılması ve görünür hale getirilmesi İslamcılığın bitmeyecek muhalefet çizgisi olacaktır. Muhalefet sadece hatalı olanı ilan etmek demek değildir. Faydalı ve doğru olanı ilan etmeyi de muhalefetin içinde algılamamız gerekir.

Son sözüm muhalefetin ve karşı duruşun kime yapılması gerektiğine dair olsun. Türkiye'deki İslami hareket, tarihi boyunca FETÖ ihaneti gibi istisnalar dışında Müslüman kimlikle ve Müslümanca duruşla mücadele etmemiştir. Müslümanların ve İslami birikimin karşısında duruş, Müslümanların aleyhine her türlü avantajın kullanılması hiçbir zaman Müslümanların kabullendiği muhalefet tarzı olmamıştır. İslami muhalefetin sınırını din çizer, İslam belirler. Bize düşen bu sınırı esneterek meşruluk sınırlarını tartışmak değil, bu sınırlar içerisinde davayı yüceltmek ve bu uğurda çaba sarf etmektir.

Haksöz Dergisi Sayı: 324 - Mart 2018

Kaynak: İslamcılığın Bitmeyecek Bir Muhalefet Çizgisi Vardır - M. Fesih Kaya